

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej (**273.**)
oraz Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (**285.**)
w dniu 23 lipca 2015 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych na 79. posiedzeniu Senatu do ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

(Początek posiedzenia o godzinie 20 minut 48)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Michał Seweryński)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dobry wieczór, Panie i Panowie Senatorowie, powtórnie dobry wieczór – Francuzi mówią w takich sytuacjach *rebonjour* – a właściwie dobry późny wieczór, bardzo późny wieczór.

Za przedmiot naszego wspólnego posiedzenia – Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej – Mamy zestawienie wniosków do ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Panią legislator poproszę...

Aha, jest obecny pan dyrektor Wojciech Ulitko... Tak?

(Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego w Ministerstwie Sprawiedliwości Wojciech Ulitko: Tak. Dobry wieczór.)

Witamy. ...Z Departamentu Legislacyjnego w Ministerstwie Sprawiedliwości. Jeżeli pan dyrektor będzie chciał zabrać głos – a nie będziemy pana specjalnie o to prosić, pytać – to proszę samemu się zgłaszać. Poprawek jest dwadzieścia pięć, w sprawie każdej z nich może pan interweniować, żeby swoje stanowisko przedstawić.

Pan senator Pociąg, bardzo proszę.

Senator Aleksander Pociąg:

Panie Przewodniczący, wiem, że pora jest późna i przepraszam, że proszę o taki sposób procedowania, jednak ja prosiłbym, jeżeli to jest możliwe, o wyjaśnianie za każdym razem sensu poprawki, o powiedzenie, co ona zmienia, po kolei. Dobrze?

Przewodniczący Michał Seweryński:

Pan Senator zna mój styl przewodniczenia, w ciemno nic nie przegłosujemy, zawsze wyjaśniamy sobie, nad czym głosujemy, i tak będzie także tym razem. Pani legislator jest gotowa, wszystkie poprawki omówi, niektóre nawet mamy zaznaczone kolorami, bo może będzie potrzeba wyjaśnić je dłużej. I oczywiście zaczniemy, tak jak powiedziałem, od udzielenia głosu pani legislator. Będą więc wyjaśnienia, zwłaszcza że niektóre krótkie zapisy są rzeczywiście mało

czytelne. To znaczy dla nas, komisji, są one jasne, ale gdy jest napisane przykładowo „w art. 3 skreśla się pkt 4”, to wiele osób może nie wiedzieć, o co chodzi.

I teraz poprosimy o krótką informację. Bardzo proszę.

Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Katarzyna Konieczko:

Dziękuję bardzo.

Pierwsza poprawka, właśnie ta, którą pan przewodniczący zapowiedział, to jest poprawka wyłączająca z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej sporządzanie projektu pierwszego pisma procesowego.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Czy w tej sprawie są jakieś uwagi? Nikt się nie zgłasza. Wobec tego poddaję pod głosowanie tę poprawkę.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (16)

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał? (1)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka druga. Proszę bardzo.

Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Katarzyna Konieczko:

Jest to poprawka, która ma na celu uchylenie ewentualnych wątpliwości wynikających z tego, że przepis przesądza, iż nieodpłatna pomoc prawna nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych. I chodzi o to, żeby nie było wątpliwości, czy inne tego rodzaju świadczenia podlegają temu podatkowi, czy nie.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Czyli głosujemy w tej chwili nad tym, że ta pomoc prawna nie podlega podatkowi od PIT – *Personal Income Tax*.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (19)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję.

Poprawka została zaaprobowana.
Poprawka trzecia.
Proszę o referat.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

To jest propozycja, aby nieodpłatna pomoc prawna nie podlegała opodatkowaniu VAT.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Pan dyrektor chce zabrać głos. Proszę.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Legislacyjnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Wojciech Ulitko:**

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to chciałbym przedstawić negatywne stanowisko wobec tej poprawki i prosić o jej nieprzyjmowanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Spodziewałem się tego, bo pan minister na poprzednim posiedzeniu też tak się wypowiadał.

Czy panowie senatorowie... Panie, Panowie Senatorowie, nie ma żadnych głosów w tej sprawie, wobec tego poddaję... A, pan senator się zgłasza? Nie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

A, świetnie.

(Wesołość na sali)

Wobec tego poddaję pod głosowanie tę poprawkę, mówiąc krótko, o wyłączeniu spod VAT porad bezpłatnych.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (11)

Kto jest przeciw? (6)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka czwarta. Bardzo proszę o referat.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

To jest poprawka, która wskazuje, że do nieodpłatnej pomocy prawnej są uprawnione tylko osoby zamieszkujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Chyba jest wszystko jasne.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (18)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka została zaaprobowana.

Teraz przechodzimy do poprawki piątej, jedenastej, dwudziestej trzeciej, dwudziestej czwartej.

Jeżeli można prosić o łączne ich scharakteryzowanie, to bardzo proszę.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

To jest grupa poprawek. Poprawka piąta to jest poprawka, która wskazuje, że do nieodpłatnej pomocy prawnej będzie uprawniona nie tylko ta osoba, której przyznano świadczenie z pomocy społecznej, ale również ta, która spełnia warunki do uzyskania takiego świadczenia. I kolejne poprawki dotyczą konsekwencji przyjęcia takiego rozwiązania, również na gruncie załączników do ustawy.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Wszystko jasne.

Pan dyrektor, proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Legislacyjnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Wojciech Ulitko:**

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to tu również proszę o nieprzyjmowanie tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję.

Panie i Panowie Senatorowie, kto jest za przyjęciem łącznie tych poprawek? (11)

Kto jest przeciw? (7)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawki zostały przyjęte.

Przechodzimy do poprawek szóstej, dwunastej i dwudziestej drugiej, nad którymi należy głosować łącznie, a w razie ich przyjęcia nie będziemy głosować nad poprawką siódmą.

Proszę o zreferowanie.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

Tu podobnie mamy grupę poprawek. Poprawka szósta to jest poprawka rozszerzająca krąg beneficjentów ustawy o osoby, które osiągają dochód na poziomie najniższej emerytury. I konsekwentnie mamy tu uwzględnione dalsze tego skutki na gruncie ustawy i załączników.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Kto z państwa...?

Pan dyrektor, proszę.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Legislacyjnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Wojciech Ulitko:**

Bardzo proszę o nieprzyjmowanie tej poprawki.
Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję.
Panie i Panowie Senatorowie, kto jest za przyjęciem tych poprawek? (10)
Kto jest przeciw? (8)
Kto się wstrzymał? (1)
Poprawki zostały przyjęte.
Przechodzimy do poprawek ósmej i dwudziestej pierwszej, nad którymi należy głosować łącznie.
Proszę o zreferowanie.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

To jest propozycja doprecyzowania pojęcia klęski żywiołowej i oczywiście uwzględnienia konsekwencji tego w załączniku.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję.
Nie ma uwag.
Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (17)
Kto jest przeciw? (0)
Kto się wstrzymał? (0)
Poprawki zostały przyjęte.
(*Rozmowy na sali*)
Przechodzimy... Przepraszam...
(*Wypowiedzi w tle nagrania*)
Tak, wykluczone. Pani legislator również czuwa, żebyśmy niczego nie pominęli.
Teraz jesteśmy przy poprawce dziewiątej, której ewentualne przyjęcie wykluczy głosowanie nad poprawką dziesiątą.
Proszę powiedzieć, co się kryje za zapisanym tu skreśleniem pktu 5.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

Chodzi o to, że ustawa mówi, iż w umowie zawieranej przez starostę z adwokatem lub radcą prawnym powinna się znaleźć klauzula, która dotyczy udostępniania baz aktów prawnych. Komisja proponuje, żeby nie było takiego zapisu umowy.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Teraz jeszcze pan dyrektor się wypowie. Proszę.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Legislacyjnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Wojciech Ulitko:**

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysokie Komisje!
Prosimy o przyjęcie poprawki dziesiątej, a odrzucenie dziewiątej. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Rozumiemy.
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)
Ale głosujemy na razie nad poprawką dziewiątą.

Senator Aleksander Pociąg:

Bardzo bym prosił o wytłumaczenie mi różnicy między poprawką dziewiątą a dziesiątą.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Proszę.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Legislacyjnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Wojciech Ulitko:**

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysokie Komisje!
Dzięki poprawce dziesiątej skreślilibyśmy tylko wyrazy „przez adwokata lub radcę prawnego udzielającego nieodpłatnej pomocy prawnej”, tym samym zostawilibyśmy zapis mówiący, że umowa określałaby zasady dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej. Zostawilibyśmy do ustalenia w porozumieniu, czy to jednostka samorządu terytorialnego zapewniałaby taki dostęp, czy też adwokat lub radca prawny, niemniej jednak byłoby wskazane, że takie zasady muszą być określone w tym porozumieniu, ale nie przesądzałibyśmy, że musiałby je określać adwokat lub radca prawny. Z kolei skreślenie całego tego przepisu spowodowałoby to, że ustalenie tego nie byłoby jednym z elementów takiego porozumienia, tym samym, jak się wydaje, że powstałaby pewna luka prawna. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Panie, Panowie Senatorowie, jeżeli ja dobrze to rozumiem, to mamy dwie poprawki w tej samej sprawie, wykluczające się, sprzeczne. Pierwsza w kolejności jest dziewiąta, jest to poprawka komisji praw człowieka. Będziemy głosować nad nią w pierwszej kolejności. I w zależności od tego, czy zostanie przyjęta, czy nie, przejdziemy do poprawki dziesiątej.

Kto jest za przyjęciem poprawki dziewiątej? (9)

Kto jest przeciw? (9)

Kto się wstrzymał? (0)

A więc jaki jest wynik? Poprawka nie została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką dziesiątą.

Jeżeli jest jasna... Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (9)

Kto jest przeciw? (7)

Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki jedenastej. Proszę wyjaśnić, o co chodzi.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

Ta już została wykluczona.

Teraz trzynasta. Jest to poprawka natury redakcyjnej.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Kto jest za jej przyjęciem? (17)

(*Głos z sali:* Wszyscy)

Wszyscy, jednogłośnie za.

Przechodzimy do poprawek czternastej, piętnastej i dwudziestej, nad którymi należy głosować łącznie. Proszę o wyjaśnienie.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

To są poprawki, które uwzględniają, że organem samorządu właściwym do reprezentowania tego samorządu jest odpowiednia okręgowa rada adwokacka i rada okręgowej izby radców prawnych, a nie osoba kierująca tymi organami, czyli dziekan.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem tych poprawek? (17)

Jednogłośnie za.

Przechodzimy do poprawki piętnastej.

(*Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Katarzyna Konieczko:* Ta poprawka jest już przegłosowana.)

A, była już, łącznie, tak, dwudziesta była także...

(*Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Katarzyna Konieczko:* Teraz szesnasta i dwudziesta piąta.)

Tak, szesnasta i dwudziesta piąta teraz. Proszę wyłumaczyć, na czym one polegają.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

Szesnasta to jest poprawka, która eliminuje z kręgu osób udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej osoby, które legitymują się wyłącznie tytułem magistra prawa i nie wykonują zawodu adwokata, radcy prawnego lub doradcy podatkowego.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Czy w tej sprawie...? Pan dyrektor ma głos. Proszę.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Legislacyjnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Wojciech Ulitko:**

Proszę o nieprzyjmowanie tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Wszystko jest jasne.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem tych poprawek? (7)

Kto jest przeciw? (6)

Kto się wstrzymał? (5)

Poprawka została przyjęta... To znaczy obie poprawki zostały przyjęte.

Przechodzimy do siedemnastej. Dobrze mówię?

(*Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Katarzyna Konieczko:* Siedemnastą mamy wykluczoną.)

Wykluczona. Osiemnasta. Proszę o zreferowanie jej.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

To jest poprawka, która usuwa zbędny fragment odesłania ze względu na to, że wskazane przepisy nie określają zasad udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Poprawka redakcyjna.

Kto jest za jej przyjęciem? (14)

(*Głos z sali:* Kto ją wnosi?)

Obie komisje ją wnoszą.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziewiętnasta, tak?

(*Rozmowy na sali*)

(*Głos z sali:* Tak.)

Proszę o chwilę spokoju, już jesteśmy na finiszu. Poprawka dziewiętnasta.

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Katarzyna Konieczko:**

Poprawka dziewiętnasta ma na celu wyeliminowanie wątpliwości związanych z nakazem odpowiedniego stosowania przepisu.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Kto jest za jej przyjęciem? (17)

(*Głos z sali:* Jednogłośnie za.)

Dziękuję.

Przechodzimy do poprawki dwudziestej...

(*Głos z sali:* Już mamy wszystko.)

Już wszystkie, głosowania ukończone, tak, zaznaczone...

Panie i Panowie Senatorowie, na tym zakończyliśmy posiedzenie, ponieważ nie głosuje się już nad przyjęciem ustawy z poprawkami, tylko nad tymi poprawkami, które zostały złożone.

Kto był wyznaczony na sprawozdawcę?

(*Głos z sali:* Rulewski! Rulewski!)

Pan senator Rulewski.

(*Senator Jan Rulewski:* Ale jeszcze był też Gintowt...)

(*Głos z sali:* Ale twoje poprawki przeszły. Twoje przeszły wszystkie.)

Ja myślę, że obaj panowie zapewne senatorowie zabiorą głos, bo przecież to jest możliwe, ale o przedstawianie sprawozdania poprosimy pana senatora Rulewskiego. Skoro nie poddajemy tej sprawy pod głosowanie, to uznajemy, że sprawa została wyjaśniona.

Zamykam posiedzenie. Dziękuję.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 21 minut 04*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii